

Dokumentnamn
UTLÅTANDE

Ärendenr
ÅLR 2026/4583

Brevnr
201 S4

Datum
10.9.2026

Hänvisning
Begäran om utlåtande 2.7.2026,
VN/25123/2024

Miljöministeriet
PB 35
FI-00023 STATSRADET

Kontaktperson
Naturvårdsintendent Maija Häggblom
+358 (0)18 25458
maija.haggblom@regeringen.ax

registratorskontoret.ym@gov.fi

Ärende

Utlåtande om Finlands restaureringsplan

Bakgrund

Ålands landskapsregering har fått möjlighet att ge utlåtande om helheten för Finlands nationella plan för restaurering av natur (*Finlands restaureringsplan*). Svarstiden enligt remissförfrågan gick ut den 28 augusti 2026 men landskapsregeringen har begärt och fått beviljad förlängd svarstid till och med den 15 september 2026.

Finlands restaureringsplan utgör en del av genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 om restaurering av natur (*restaureringsförordningen*) som offentliggjordes den 29 juli 2024 och trädde i kraft den 18 augusti 2024.

Restaureringsförordningen är i sin tur en del av genomförandet av EU:s strategi för biodiversitet med syfte att stoppa förlusten av biologisk mångfald.

För genomförandet av restaureringsförordningen ska medlemsstaterna utarbeta nationella restaureringsplaner och genomföra behövliga preliminära utredningar och konsekvensbedömningar för att fastställa de restaureringsåtgärder som behövs för att uppnå restaureringsmålen i artikel 4–13 i restaureringsförordningen samt för att främja uppnåendet av unionens allmänna mål med hänsyn till de senaste vetenskapliga rönen. I den nationella restaureringsplanen ska synergier identifieras med bland annat begränsningen av och anpassningen till klimatförändringar samt med verkställigheten av befintliga relaterade lagar. I den nationella restaureringsplanen ska också sådana incitament identifieras som är motstridiga med tanke på målen för förordningen.

Lagstiftningsbehörighet

I enlighet med 18 § 10 mom. självstyrelselagen (1991:71) för Åland hör natur- och miljövård till Ålands behörighet. I fråga om den nationella restaureringsplanen för Finland gäller behörighetsfördelning enligt 59b § självstyrelselagen, om genomförande av beslut som har fattats inom Europeiska unionen att när bara en åtgärd får vidtas av medlemsstaten är det riket som ansvarar för den i samråd med landskapsmyndigheterna. 59 § självstyrelsedagen som nämns i utkastet till Finlands restaureringsplan, handlar om ikraftträdande av bestämmelser i en fråga i ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse, som Finland ingår eller förbinder och som enligt självstyrelselagen faller inom landskapets behörighet och inte om genomförande av beslut som fattats inom Europeiska unionen.

Till följd av behörighetsfördelningen görs på Åland ett eget utkast till plan för restaurering av naturen och beslut om denna fattas av Ålands landskapsregering. Ålands åtgärder fogas som en egen del till den restaureringsplan som Finland lämnar till kommissionen. Representanter för Ålands landskapsregering har deltagit i projektgruppen och i möjlig mån i för dem relevanta arbets- och temagrupper under beredningen av Finlands restaureringsplan. Förfarandet har varit till gagn för både Finland och Åland då bland annat rapportering och bedömning av naturtyper och arters livsmiljöer även annars görs i samarbete mellan Finland och Åland. Genomförandet av restaureringsförordningen sker också övergripande i samarbete på nationell nivå, även om förekomsten av livsmiljöer och arter skiljer sig från varandra. Åland är helt beläget inom den boreala zonen medan en del av Finland är inom den arktiska zonen.

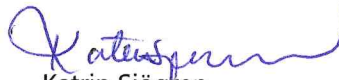
Landskapsregeringens synpunkter

Eftersom restaurering av natur härrör sig om området naturvård och hör till Ålands egen behörighet berör åtgärderna i Finlands restaureringsplan inte direkt Åland men Ålands egen plan för restaureringsplan måste fogas in till Finlands plan i samband med att den nationella helheten ska sändas till EU-kommissionen för kommentarer, på grund av att endast en nationell plan per medlemsstat ska sändas in. Detta medför en del utmaningar då lagstiftningen i Finland och på Åland skiljer sig från varandra till en del samt att strategier och program för implementering och genomförande också skiljer sig mellan Finland och Åland. I arbetet med Finlands plan har Åland fått delta aktivt men material på svenska har varit tämligen begränsat, vilket också har lett till utmaningar med tanke på utformningen av Åland del av restaureringsplanen och tidsplanen för den, särskilt som tiden för utarbetande av de nationella planerna även annars är kort. Enligt 38§ självstyrelselagen ska skrivelser och andra handlingar som utväxlas mellan landskapsmyndigheterna och statens myndigheter i landskapet avfattas på svenska. Alla officiella dokument har kommit till landskapsregeringen på svenska men med tanke på arbetet med Ålands del i restaureringsplanen levererades inget utkast eller annat material på svenska om tilltänkta åtgärder för Finlands plan innan det aktuella remissutkastet till Finlands restaureringsplan sändes ut. I arbetet med Finlands restaureringsplan och i det

utkast till Finlands restaureringsplan, som detta utlåtande handlar, om har
behörighetsfördelningen mellan Finland och Åland beaktats på ett korrekt sätt utgående
från 59b § självstyrelselagen.

Förutom den begränsade tillgången på material på svenska har Ålands landskapsregering
inga synpunkter på Finlands restaureringsplan.

Lantråd

Katrin Sjögren

Minister

Jesper Josefsson

FÖR KÄNNEDOM

Specialsakkunnig Outi Ala-Honkola, outi.ala-honkola@gov.fi
Miljöråd Mikko Kuusinen, mikko.kuusela@gov.fi